

Středočeská vědecká knihovna v Kladně p. o., Gen. Klapálka 1641, Kladno 272 01
www.svkkk.cz, library@svkkk.cz, 312 813 111

Problémy s uživateli internetu v knihovnách

Na některé otázky spojené s nepřizpůsobivými uživateli odpovídá *Právní poradna* časopisu *Čtenář*. Krátce vybíráme:

„... Je možné, aby provozovatel knihovny v knihovním řádu stanovil časové omezení přístupu k internetu v tom směru, že jeden uživatel může strávit na počítači maximálně (například) jednu hodinu ... toto omezení musí však být výrazem principu rovnosti ... je nepřijatelné, aby knihovna poskytovala přístup k internetu na určitou dobu (např. jednu hodinu) zdarma a po jejím uplynutí by požadovala od uživatele platbu ... přístup k internetu může být sice časově omezen, avšak nesmí být zpoplatněn ...“ Podrobně a více si přečtete v obsáhlé odpovědi pracovníka Ministerstva kultury ČR.

KLUSOŇ, Jiří. *Právní poradna. Čtenář*. 2013, roč. 65, č. 5, s. 190-192. ISSN 0011-2321.

Elektronické knihy ke stažení

Knihovny drží krok s vývojem technologií. Některé pořizují do svých fondů také čtečky a e-knihy. Přinášíme několik zdrojů, kde můžete e-knihy získat:

www.palmknihy.cz/web - prodej e-knih, e-knihy zdarma v češtině a anglické knihy zdarma – kategorie *Business* a *Textbooks*

www.rajknih.cz - prodej e-knih a e-časopisů včetně možnosti vyzkoušet zdarma, informace o čtečce *Wooky*, zdarma e-knihy dostupné v aplikaci *Wooky*

www.ereading.cz - prodej e-knih včetně malé skupiny e-knih zdarma

www.necteme.cz/eknihy.html - výběr e-knih včetně titulů zdarma, dále sekce *elektronické čtečky* včetně jejich specifikací a sekce *akční nabídka* se všemi aktuálními slevami

xbook.cz/knihovna – server o knihách literatury a žurnalistice, obsahuje e-knihovnu s možností zdarma stáhnout e-knihy, dále sekce ke stažení s odkazy např. na zvukové soubory

www.mlp.cz/projekty/e-knihovna/ - e-knihy zdarma ke stažení, digitální knihovna Kramerius s historickými dokumenty, další e-zdroje (hudba, film, umění a věda) a sekce **užitečné informace**, kde se dozvíte více o e-knihách i čtečkách.

Jistě najdete i další tipy a zdroje e-knih. Pokud máte zkušenosti, podělte se o ně, Vaše příspěvky s nimi rádi zveřejníme.

Předběžné upozornění na *Roadshow koncepce rozvoje knihoven*.

Pro knihovníky Středočeského kraje je plánována na středu **9. října 2013** od 9,30 hodin v Klubovně Městské knihovny Praha. Přednášet bude RNDr. Tomáš Řehák, ředitel MĚK Praha, který přiblíží již platnou koncepci. V jejím rámci se bude hlouběji zabývat marketingem. Součástí akce bude také workshop zaměřený na vnímání koncepce všeobecně, co může přinést koncepce té které knihovně.

Více najdete na webu SVK: <http://www.svkkk.cz/cs/pro-knihovny/vzdelavani-knihovniku/nabidka-kurzu/>, kde bude v průběhu září možné se na akci přihlásit.

VESNICE STŘEDOČESKÉHO KRAJE ROKU 2013

25. července 2013 byly na krajském úřadě vyhlášeny výsledky krajského kola v pořadí již 19. ročníku soutěže Vesnice Středočeského kraje roku 2013.

V letošním roce do soutěže přihlásilo 17 obcí. Jejich hodnocení provedla krajská komise ve dnech 11. – 19. června 2013. Soutěže se mohou zúčastnit obce vesnického charakteru, které mají zpracovaný vlastní strategický dokument zabývající se rozvojem obce, program obnovy vesnice nebo program rozvoje svého územního obvodu.

Vítězem krajského kola soutěže Vesnice roku 2013 ve Středočeském kraji se stala obec Čistá (okres Rakovník), která získala Zlatou stuhu. Další ocenění, tzv. Modrou stuhu, která se uděluje za společenský život v obci, získala obec Ostrov (okres Benešov), Bílou stuhu za činnost mládeže získala obec Davle (Praha-západ), Oranžovou stuhu za spolupráci obce a zemědělského subjektu obec Kněžice (okres Nymburk) a Zelenou stuhu za péči o zeleň a životní prostředí obec Královice (okres Kladno).

Krajská hodnotící komise také letos udělila několik diplomů. **Diplom za práci s mládeží** obdržel městys Březno (okres Mladá Boleslav), **Diplom za vzorné vedení**

obecní knihovny obec Kamberk (okres Benešov), **Diplom za vzorné vedení obecní kroniky** obec Lošany (okres Kolín), **Diplom za společenský život v obci** obec Lhota (okres Kladno) a **Diplom za pospolitost** obec Dolní Chvatliny (okres Kolín).

Zdroj: <http://gw.kjd.pb.cz/ekisnew/archiv-clanku/209-vesnice-stredoceskeho-kraje-na-rok-2013>

Zpráva z Obecní knihovny Kněžmost: *Noemova archa vyplula*

Skončil celoroční projekt knihovny „Noemova archa“, zaměřený jednak na jednotlivé dětské čtenáře. Každý čtenář zapojený do tohoto projektu si vyrobil, namaloval Noemovu archu podle svých představ. Při návštěvách knihovny s paní knihovnicí hovořil o přečtené knize, čím ho zaujala, čím postavy, ilustrace. Zároveň si také přinesl nakreslené zvíře, které do své archy umístil. Odměnou za naplnění archy zvířaty byl tajný výlet.

28. května tedy archa vyplula, no archa... Dobře, nebyla to archa, místo na loď jsme všichni nastoupili v Mnichově Hradišti na vlak. Před nástupem nám však předala paní v pokladně dopis. V dopise byla část mapy naší cesty. Děti nadšeně hledaly, kam asi vlastně cestujeme, ale bohužel, mapy byla pouze polovina a kam směřujeme, se nepodařilo zjistit. Nastoupili jsme tedy do příslušného vlaku. Během cesty předal pan průvodčí dětem další dopis, a co si myslíte, že v něm bylo? Ano, druhá polovina mapy. Tak už jsme věděli, kam směřujeme. Aby však děti dosáhly cíle, kde by na ně mimochodem měl čekat poklad, musí splnit řadu úkolů a pokud je nesplní, poklad nebude. Úkoly budou muset pochopitelně plnit i dospěláci.

Vlak nás vyklopil v Krnsku a bylo nám jasné, že poklad nemůže být nikde jinde, než na zámku ve Stránově a mapa nám to potvrdila. Tak vzhůru na zámek. Po překonání všech záludných úkolů (dětem se určitě nejvíc líbila cesta po mostě, který museli vytvořit dospělci) a otázek se nám podařilo dorazit na místo.

V zámecké kapli na nás čekala pohádka s čarodějem a tento pohádkový čaroděj se nám dokonce snažil náš poklad vyčarovat. Děti z něho nespustily oči. A najednou, světe div se, se v čarodějově, no, nádobě, koši, nějak to neumím pojmenovat, opravdu poklad objevil. Hurá!! Děti si se zavřenými očima vybraly svoji část pokladu, figurku zvířete, které se klidně mohlo na Noemově arše opravdu objevit.

Ještě jsme si prohlédli zámek, který prochází rekonstrukcí. Nejvíce nás zaujala výstava kočárků a hraček, výstup až na vrchol věže a rozhled po kraji. Byl úžasný, a kdyby bylo jasno, byl by jistě ještě lepší, ale hlavně že neprší.

Pokračování na další straně

Dokončení z předchozí strany

K zámku patří i rytíři, i tady byl rytíř se svojí paní a po ukázce práce s mečem a dalšími zbraněmi si děti mohly zbraně i potěžkat. Nejvyšší čas k návratu. Počasí nám přálo. Sluníčko se sice neukázalo, ale nepršelo. Snad můžeme s čistým svědomím říci, napsat, výlet se vydařil.

Tento projekt byl zaměřen také na skupiny dětí, kdy si archu vytvořily 1. – 6. třída. Během školního roku tyto skupiny navštívily knihovnu nejméně čtyřikrát a při svých návštěvách řešily úkoly v podobě indicí nebo otázek. Informace získávaly z knih, vyprávění, PC i z vlastních znalostí. Každá třída si vyrobila svoji Noemovu archu a při návštěvách a splnění zadaných úkolů mohla na archu umístit vlastnoručně vyrobená zvířátka. 6. třída, jako skupina nejstarších dětí, se rozhodla vyrobit v pracovních činnostech archu jako prostorový objekt. Úkoly spojené s tématem knihy o Noemově arše se odrazily i v dalších hodinách, dějepis, přírodopis, literatura.

Skupinový projekt bude ukončen 11. června v základní škole, kdy každá třída představí archu svojí vlastní prezentací a odměnou jim bude písnička na dané téma od zpěvačky Jany Rychterové. Jsou připraveny i věcné odměny. Největší odměnou však bude pocit z dobře vykonané práce a tato práce je v plném rozsahu vidět v dokumentaci a prezentaci, které během projektu vznikly. Těmito aktivitami se knihovna snaží zajímavou formou navázat kontakt s dětmi, přiblížit jim příběhy v knihách ukryté a zájem o knihu v nich rozvinout.

Děkujeme za pomoc rodičům, kteří ty nejmladší doprovodili a nám při cestě za pokladem pomohli, děkujeme učitelům, kteří se s třídami projektu zúčastnili a v neposlední řadě děkujeme společnosti Tyres a.s. a Agrovation k. s. Kněžmost za finanční příspěvek na uspořádání slavnostního dne a výletu.

Hana Bejrová, Obecní knihovna Kněžmost

Citát na září

„Dobrá díla jsou plodem dobrého charakteru, a protože je chvályhodnější příčina než následek, chval více dobrý charakter bez vzdělání než vzdělance bez charakteru.“

Leonardo di ser Piero da Vinci (toskánsky *Lionardo*) (* 15. dubna 1452 Anchiano u Vinci – † 2. května 1519 Cloux u Amboise) byl všestranná renesanční osobnost. Byl významný malíř, sochař, architekt, přírodovědec, hudebník, spisovatel, vynálezce a konstruktér.

Zdroj: www.wikipedia.cz

Zpráva z Obecní knihovny Bohdaneč:

Malování křídami

I když je Obecní knihovna Bohdaneč stále pro veřejnost uzavřena z důvodu rekonstrukce, přesto uspořádala opět letní setkání zejména pro mladší malíře - Malování křídami. Letos jsme vymalovali v úterní prázdninové odpoledne 30. 7. 2013 parkoviště Hotelu Agnes, který nám vyšel vstříc a uvolnil jednu ze svých parkovacích ploch, poskytl stolečky a židličky, které využil hlavně doprovod dětí - rodiče, babičky, tetičky, dědečkové, dále jsme dostali od firmy Zelená Bohdaneč jablečný mošt, který v průběhu letního odpoledne přišel pro osvěžení vhod.

Ti, kteří si nepřinesli křídly, si je mohli půjčit a pustit se do díla. Letošním tématem bylo: Co se mi nejvíce líbí. Dětských malířů se tento rok dostavilo více jak 20 a po úvodu se již začaly objevovat na vyasfaltované ploše sluníčka, zvířátka, květiny, postavy z Večerníčků - Maková panenka a Motýl Emanuel, dále vláček, hrad s vlajkou, beruška, také vlajka České republiky a spousta dalších nápadů. Postupně se k dětem přidával i jejich doprovod, který si rovněž zkusil malování velké plochy.

Počasí nám přálo, nebylo horko, pouze ke konci malování přišel deštík, ale to už všichni malíři měli svá dílka hotová. V rychlosti si rozebrali ceny za snahu, kterými byla letos pro změnu velká roksová lízátka, loni se soutěžilo o "čokoládové křídly" v podobě čokolády Kofila, které se ale srpnovým horkem rozpustily.

Děšť, který se ke konci spustil, netrval dlouho a tak namalované výtvary lze stále ještě obdivovat na parkovišti Hotelu Agnes. Poděkování patří malým malířům, jejich doprovodu, Hotelu Agnes a jeho řediteli Ing. Janu Mičánkovi a dále paní Radce Mozrové, Ing. Martinovi Píbilovi a Ing. Tomášovi Rybníčkoví za vstřícnost, pomoc a spolupráci, rovněž také Obecní knihovně Bohdaneč, jejímž zřizovatelem je Obecní úřad Bohdaneč, která tuto letní akci letos již třetím rokem v Bohdanči opět uspořádala. Věříme, že za rok si malování křídami v Bohdanči opět zopakujeme :-)!

Na další akce se děti mohou určitě těšit, informace budou včas zveřejněny na webu Obecní knihovny Bohdaneč, nebo také na vyvěšených plakátcích. Nejbližší plánujeme ke konci srpna, a to opékání buřtů s malou bojovkou a v druhé polovině roku určitě alespoň jedno rukodělné setkání. Do té doby bude už jistě otevřena také naše opravená knihovna, ve které budeme moci přivítat již všechny čtenáře!

Anna Holubová, Obecní knihovna Bohdaneč

Zdroj foto: <http://knihovnabohdanec.webk.cz/pages/uvod.html>

Besedy a přednášky v knihovnách

Sekce vzdělávání SKIP zprostředkovává informační zdroj <http://www.skipcr.cz/odborne-organy/sekce-vzdelavani/besedy-prednasky>, jehož cílem je jednak poskytnout možnost lektorům a expertům nejrůznějších specializací nabídnout své lektorské služby knihovnám, jednak naopak poskytnout knihovnám přehled o existující nabídce témat vzdělávacích aktivit (besed, přednášek), která je možno po dohodě s konkrétním lektorem realizovat v knihovně. Prohlédněte si databázi na výše uvedeném odkazu.

Knihovnický happening

„Letošní happening se uskuteční v pátek 20. 9. 2013 od 14:30 hodin v Kolíně na Karlově náměstí. S mottem "Čte a tančí celý Kolín" se budou bavit nejen knihovníci, ale i široká veřejnost, která je samozřejmě zvána. Happening bude vyvrcholením oslav **140. výročí založení Městské knihovny Kolín** (viz foto). Celostátní setkání knihovníků bude sloužit ke zviditelnění nejen kolínské knihovny, ale také práce knihovníků a informačních pracovníků celé České republiky. Kolín představí účastníkům happeningu to, co je pro Kolín typické – historické památky, hudbu, tanec. Část programu bude samozřejmě věnována neformálním setkáním knihovníků a informačních pracovníků. Předpokládáme aktivní účast i představitelů města, Středočeského kraje a SKIPu.“

Více informací o happeningu najdete na webu MĚK Kolín.

Zdroj: <http://www.knihovnakolin.cz/happening/>

Týden knihoven 30. září - 6. října 2013 - 17. ročník

Sekce veřejných knihoven SKIP vyhlašuje již 17. ročník celostátní akce Týden knihoven. Letošní motto zní S námi jen all inclusive! V rámci této tradiční akce jsme připravili bohatou škálu aktivit:

TÝDEN KNIHOVEN

30.9. – 6.10.2013

S NÁMI JEN ALL INCLUSIVE!

skip SKANSKA

Diskusní elektronické konference pro knihovníky a informační pracovníky

„... existují různé elektronické konference, které Vás informují o nejdůležitějších aktualitách našeho oboru, přinášejí nabídky vzdělávacích i společenských akcí, zásadní informace i diskuse o problematice knihoven a pro činnost pracovníků knihoven jsou velmi důležité. Pokud nejste alespoň v některých elektronických konferencích zapojeni, přicházíte o aktuální a zásadní informace. Tyto konference mají buď obecné, nebo specializované zaměření. Prosíme Vás proto, pokud máte zájem získávat aktuální informace a nejste dosud členy nejrozšířenějších diskusních konferencí, tak nám napište a my Vám pomůžeme s registrací. Rozšířte řady společně komunikujících knihoven, knihovníků a knihovnic!“ Píše Mgr. Roman Giebisch, Ph.D. z Národní knihovny ČR v el. konferenci *Region* dne 9.8.2013.

Krátký popis jednotlivých konferencí, odkazy a kontaktní e-maily najdete na:

http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=02_diskusni_konference.htm

Školní čtenářské kluby

Na webových stránkách **Knihovny Václava Štecha ve Slaném** najdete odkaz na čtenářské kluby. Důvodem propagace klubů je, že jsme zapojeni do projektu, který podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti. Celý název projektu je **Brána ke vzdělání – školní čtenářské kluby posilující rovné příležitosti dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**. Jedním z cílů projektu je zvýšit možnosti na vzdělání u dětí, které pocházejí z nepodnětného či sociálně slabého prostředí. Projekt probíhá ve 13 školách po celé republice a v některých městech byly do projektu přizvány knihovny. V našem kraji je to naše knihovna, Městská knihovna Kolín a Městská knihovna Sázava.

Čtenářské kluby se scházejí 1krát týdně po dobu školního roku a je jim vyhrazena místnost, kde mají děti připravenou klubovou knihovničku vybavenou volně přístupnými knihami, které si mohou prohlížet, číst a půjčit domů. Vyprávějí o přečtených knihách, doporučují je kamarádům, povídají o situacích, které je při čtení zaujaly a také si hrají a zažívají spoustu zábavných chvil se spolužáky a s knihami. Na programu každé schůzky je lekce, která má za cíl dětem čtení a knihy přiblížit a nadchnout je k četbě. Lekce připravují manažerky klubu, učitelka a knihovnice, které prošly školením. Více o projektu a ukázky lekcí si můžete vyhledat na www.ctenarskekluby.cz.

Čtenářské kluby

Proč jsme se rozhodli zapojit se do projektu. Nejen proto, že jsme byli osloveni, ale zejména proto, že rozvoj čtenářské gramotnosti do knihovny patří. Jako každá knihovna se snažíme získávat nové čtenáře a toto může být jednou z cest. Knihovnice, manažerky klubů, se učí jak pomáhat dětem, aby rády četly, uměly si samy vybrat knihu ke čtení, povídaly si o knihách a vzájemně si knihy doporučovaly. Naučily jsme se používat postupy, které pomohou dětem porozumět textu, např. propojovat to, co čtou s tím, co již znají, předvídat text podle obrázků, převyprávět příběh, nalézt v knihách zajímavé informace apod.

Rok a půl činnosti čtenářských klubů ve Slaném nás všechny zúčastněné, ale i knihovnu, obohatil. Do knihovního fondu přibylo několik příruček jak pracovat s „nečtenáři“, o rozvoji čtenářské gramotnosti, o základech čtení, skvělý časopis *Kritické listy* apod. My knihovnice jsme díky úzké spolupráci s učitelkami více poznaly jejich práci a nahlédly pod pokličku pedagogiky. Všichni jsme, ale prožili mnoho, pro knihovníky, poučných chvil s malými „nečtenáři“. Zajímavé bylo zjištění, proč tyto děti nečtou a potěšující a radostné byly jejich první čtenářské úspěchy. Blízký vztah ke knihovnicím tyto děti přivedl do knihovny.

Povídání a doporučování přečtených knih mezi dětmi probíhá v mnoha knihovnách, ale účastní se ho děti, které čtou. Do naší knihovny chodí některé děti pouze na počítač a čtení je „nebaví“ nebo prostě nenašly tu svou „správnou“ knihu. Možná čtenářské kluby v režii knihovnic v dětském oddělení by malým „nečtenářům“ pomohly najít cestu ke čtení. Určitě nebudou kluby v knihovnách nic nového, ale díky zkušenostem z projektu, by mohly fungovat jinak, nově.

Nada Rollová, KVŠ Slaný, knihovnice a manažerka klubu

Open-source v knihovnách

Open-source, v našem případě open-source software, je počítačový software s otevřeným zdrojovým kódem. To znamená, že je toto programové vybavení pro nás dostupné jak technicky, tak z hlediska své lince. Při dodržování určitých podmínek můžeme zdrojový kód využívat zdarma a upravovat jej.

Při výběru open-source knihovnického systému je nutné zhodnotit míru otevřenosti SW a zhodnocení komunity, která jej už používá, protože se pak staneme jejím členem. Důležitá je aktivita komunity, její ochota poskytovat podporu a konzultace. Dále zvažujeme hlediska důležitá z pohledu knihovny: jednotlivé moduly systému, OPAC s nástroji webu 2.0, podpora formátu MARC 21, exporty a importy dat, podpora protokolu Z39.50, atd.

Jsou to knihovní systémy navržené "knihovníky pro knihovníky" a jsou uživatelsky přívětivé. Některé knihovní systémy s otevřeným zdrojovým kódem a aktivní komunitou zde představujeme. Přidáváme navíc krátkou informaci o aplikaci, která umožňuje vytvářet a spravovat vlastní knihovnu elektronických knih.

Knihovnické systémy

Evergreen

Systém Evergreen používá více než 800 knihoven po celém světě. Podporuje MARC21 a protokol Z39.50. Má i vlastní OPAC. Spolupracuje s discovery systémem [VuFind](#). V ČR jej používá [Jabok](#) a další knihovny připravují přechod na tento systém.

Personál knihovny vstupuje do systému přes klienta, který je k dispozici pro Windows, Apple OSX a Linux.

KOHA

Koha je plnohodnotný webový knihovní systém využívaný po celém světě. Má velmi aktivní komunitu a rychlý vývoj. Podporuje všechny důležité standardy jako záznamy v MARC21 a UNIMARC, protokoly Z39.50 a OAI-PMH. Spolupracuje s discovery systémem [VuFind](#).

SLiMS

Knihovnický systém, který podporuje zásadní funkcionality a navíc vypadá výborně. Pochází z Indonésie a je důkazem, že kvalitní software již není doménou pouze evropských a amerických vývojářů.

E-knihy

Calibre

Calibre je velmi rychle se vyvíjející aplikací, která umožňuje vytvářet a spravovat vlastní knihovnu elektronických knih, nabízí ale také možnost úpravy knih, konverze na velké množství formátů, možnost přizpůsobit knihu pro konkrétní typ čtečky a rovnou ji do ní odeslat, a v neposlední řadě také umožňuje vytvořit e-knihu zcela novou.

Aplikace obsahuje také čtečku elektronických knih, tudíž si v ní lze pohodlně prohlížet knihy v libovolném z podporovaných formátů. Calibre existuje pro Linux, Mac OS X, Windows i v portable verzi a má poměrně velkou a aktivní skupinu českých uživatelů.

Informace o jednotlivých SW převzaty ze zdroje <http://opensource.knihovna.cz/>, další informace také na <http://www.wikipedia.cz>

SOUTĚŽ O "NEJLEPŠÍ ONLINE OBSAH PRO DĚTI 2013"

Do soutěže je nominováno 20 webových stránek a projektů. Například i naše známé *Celé Česko čte dětem*, *Čtení pomáhá*, *Dějiny (udatného) českého národa* nebo *Čtyřlístek*.

Seznam všech nominovaných na <http://prodeti.ncbi.cz/nominovane-weby.html>

Vyhlášení vítězů národních kol proběhne do 30. listopadu 2013

Slavnostní předání evropských cen bude v *Den bezpečnějšího Internetu* 11. února 2014.

Podrobné informace na <http://prodeti.ncbi.cz/>.

Děkujeme za Vaše příspěvky a těšíme se na nové zprávy od Vás!

Tento bulletin a jeho předchozí čísla najdete na <http://www.svkkk.cz/>;
kontakt: liska@svkkk.cz, tel. 721 284 079; senfeldova@svkkk.cz, tel. 721 632 373